

Nyt fra koglehøsten i Ambrolauri / Tlugi

- Ind i mellem en meget våd affære i år.

Koglehøsten her i Tlugi er i fuld gang. Koglesætningen er samlet set beskeden, men varierende gennem området med bedst koglesætning mod vest og nord i Tlugi Skovpart. Bestøvningen er forløbet fint, så koglerne er godt fyldte og generelt i en god kvalitet, hvilket lover godt for kvaliteten af det frø, vi får ud af høsten i sidste ende. Det ser derfor ikke ud til, at den tørreste sommer i Georgien længe har haft negativ indvirkning på kogler og frøkvalitet. Den tørre sommer er her i september afløst af bygevejr og nogle hele dage med regn. Det giver afbræk i høstarbejdet og forlænger høstperioden.

Gennemskåret kogle med god bestøvning.

Da udviklingen af koglerne i abiesarterne løber over en 2-årig cyklus, bliver det spændende at se, om der kommer en negativ indvirkning af den tørre 2014 sommer på koglesætningen i 2015. Vi danner os et billede af mængde og størrelse af koglekopper her i løbet af høsten, for de er der jo allerede, og det samme er hanblomsterne. Men først i løbet af næste sommer, når de nye kogler udvikles, vil vi kunne sige noget mere sikkert om 2015 udbyttet.

Friskplukket kogle med veludviklet kim

Vi havde en rigtig god høst i alle vore afdelinger sidste år, hvor vi udnyttede den meget store 2013 koglesætning til at sikre et godt lager. Frø fra store høstår har erfaringsmæssigt rigtig god vitalitet og høj spireevne. Det fik vi bekræftet i form af et rigtig godt udbytte i planteskolerne af såningen i foråret 2014. Frø fra store årgange er derfor tillige lageregnet og bevarer vitaliteten og kvaliteten godt.

Høsten i år drejer sig derfor mest om suppleringer i de afdelinger, hvor lageret er lidt mindre eller, hvor vi har måttet melde udsolgt. Med den mindre mængde planlagde vi høststart til den 20. september, - en lille uge senere end normalt, men helt uden problemer for høsten som sådan. Den nye danske kontrolordning for nordmannsgranfrø, importeret fra Georgien og Rusland, havde imidlertid også betydning for høststart, da de formaliteter, der hører til den, først kunne bringes på plads omkring midten af september.

Kogleplukker

Den eksterne auditor gennemgår dokumenterne

Kernen i denne nye kontrolordning er, at frøimportøren skal udfærdige en kvalitetsmanual, der skal vise, hvordan nyordningens krav til koglehøst, samt kogle- og frøhåndtering frem til frøets ankomst til Danmark opfyldes. Før tilmelding til ordningen kan accepteres skal denne kvalitetsmanual godkendes af NaturErhvervstyrelsen og af et professionelt auditfirma som opfylder kravene i ordningen. Endelig skal dette auditfirma kontrollere hele arbejdet med høst og håndtering af kogler og frø og rapportere om forløbet og evt. afvigelser undervejs i forhold til reglerne i kvalitetsmanualen.

Vi har haft det første kontrolbesøg fra auditfirmaet den 22. sep. 2014 med en grundig gennemgang af høst brigadernes placering, etikettering og forsegling af koglesække, kogleladens funktion, logning af alle modtagne kogler og så en nøje kontrol af papirarbejdet, der opsamler data om alt det vigtige under hele høsten.

Endelig så har vi i løbet af denne uge haft et par kundebesøg fra Danmark, - i det ene tilfælde bragte kunden egne kunder (plantekunder) med. Vore gæster fik over et par dage mulighed for tæt at følge vort arbejde både med koglehøsten, registrering af koglesække, samt lognings- og kontrolfunktionerne ved koglernes ankomst til vore koglelader. Vi har fuld åbenhed om det, vi foretager os.

Auditørerne besigtiger skoven.

Disse kundebesøg har vi heldigvis haft i rigtig mange år. Det giver praktisk tilbagemelding fra dem, der er brugere af vort produkt, frøet, og dermed også afhængige af, at vi gør det, vi skal, korrekt, så de kan regne med ægtheden af det frø, vi kommer ud med. Det er en både meget givende og en effektiv kontrolfunktion – og af en helt anden karakter, end den kontrol og tilbagemelding, vi kan få fra et professionelt auditfirma.

Men disse besøg er mere end det. Det er diskussion og erfaringsudveksling om provenienser, om udseendet af de nordmannsgranbestande, vi sammen går rundt i her i Tlugi, og om de dyrkningsmæssige udfordringer, juletræsproducenten har med det genetiske materiale, han har fået leveret gennem årene, - og det, han får aktuelt.

29. september 2014

Børge, Mikkel og Henrik.

Koglesækkene vejes op

Aftenskurring ved kogleladen

Åbne kollektive lønforhandlinger med plukkere, her fra gruppen i landsbyen Tlugi

Er alt nu med, og sikkerhedsudstyret i orden?

Det udleverede udstyr tjekkes og afprøves straks efter udleveringen